

Üst Düzey Liglerde Görev Alan Antrenör ve Sporcularda Geride Kalan Sendromu

Editör

Prof. Dr. Cemal GÜNDOĞDU

Yazar

Dr. Tugay YILMAZ

© Copyright 2022

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da Bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Bu kitap “Üst Düzey Liglerde Görev Alan Antrenör ve Sporcularda Geride Kalan Sendromu (Gaziantep İli Örneği)” adlı doktora tezinden üretilmiştir.

ISBN

978-625-6965-36-2

Kitap Adı

Üst Düzey Liglerde Görev Alan Antrenör ve
Sporcularda Geride Kalan Sendromu

Editör

Cemal GÜNDOĞDU

ORCID iD: 0000-0002-9122-6755

Yazar

Tugay YILMAZ

ORCID iD: 0000-0003-3335-5361

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

SPO000000

DOI

10.37609/akya.2414

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Bu kitap içerisinde günümüzün en büyük sorunlarından işten çıkarılmalar olduğunda bir kişinin işini kaybetme korkusu durumunda yaşayacağı duygu halini ve psikolojik etkileri anlatılmıştır. Daha çok farklı alanlarda yapılmış olan çalışmaların ilk defa spor alanında spor kulüplerinde görev alan üst düzey sporcular ve antrenörlerde “Geride Kalan Sendromu” haline, psikolojik duygu ve durumlarına dikkat çekilmeye çalışılmıştır.

Dr. Tugay YILMAZ

Simgeler ve Kısaltmalar

A.Ş.	: Anonim Şirketi
FIBA	: Uluslararası Basketbol Federasyonu
FIFA	: Uluslararası Futbol Federasyonu
FK	: Futbol Kulübü
GKS	: Geride Kalan Sendromu
ILO	: Uluslararası Çalışma Örgütü
İK	: İnsan Kaynakları
İKP	: İnsan Kaynakları Programı
İKY	: İnsan Kaynakları Yönetimi
SS	: Survivor Syndrome
TİCİ	: Türkiye İdman Cemiyeti İttifakı
UEFA	: Avrupa Futbol Federasyonları Birliği

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER	4
2.1. Geride Kalan Sendromu Kavramı	4
2.1.1. Geride Kalan Sendromunun Ortaya Çıkış Sebepleri	5
2.2. Geride Kalanların Tepkileri	6
2.2.1. Psikolojik ve Fizyolojik Etkiler	8
2.3. Geride Kalan Sendromunun İşletmeye Etkileri	19
2.3.1. İşletme içi Bağıllığa Etkisi	19
2.3.2. Psikolojik Sözleşme ve Güven Duygusuna Etkisi.....	22
2.3.3. Motivasyona Etkisi.....	24
2.3.4. Performansa Etkisi.....	27
2.3.5. Kariyere Etkisi	29
2.4. Geride Kalanlara Yönelik Politikalar	31
2.5. Geride Kalanları Yönetme Modeli.....	33
2.6. Geride Kalan Sendromunun Etkilerini Azaltmaya Yönelik Politikalar	36
2.6.1. Stres Yönetimi	36
2.6.2. Etkili İletişim	38
2.6.3. Motivasyonu Arttırma	40
2.6.4. Güven Yaratma	40
2.6.5. Değişim Yönetimi.....	41
2.6.6. Çalışanı Güçlendirme	44
2.6.7. Eğitim Yönetimi	45
2.6.8. Kariyer Yönetimi	47
2.7. Geride Kalan Sendromunun Etkilerini Azaltmak İçin Yapılması Gerekenler.....	51
2.8. Örgüt içerisinde Yeniden Yapılanma ile Sürekli İllerleme Sistemi İlişkisi.....	55
2.9. Geride Kalan Sendromunun Önüne Geçebilmek için Bazı Çözüm Önerileri.....	57

2.9.1. Brockner Modeli	58
2.9.2. Noer Modeli	60
2.9.3. Richer Modeli	61
2.10. Basketbol	62
2.10.1. Dünya'da Basketbol	63
2.10.2. Türkiye'de Basketbol	64
2.11. Futbol	65
2.11.1. Dünya'da Futbol	66
2.11.2. Türkiye'de Futbol	67
2.12. Profesyonel Sporun İşçileri Olarak Profesyonel Sporcu	69
2.13. Profesyonel Sporun İşverenleri Olarak Profesyonel Spor Kulüpleri	71
3. MATERYAL VE METOT	73
3.1. Araştırmanın Modeli	73
3.2. Araştırmanın Grubu	73
3.3. Veri Toplama Araçları	73
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu	73
3.3.2. Geride Kalan Sendromu Ölçeği	74
3.4. Verilerin Toplanması	74
3.5. Verilerin Analizi	74
4. BULGULAR	76
4.1. Sporcu ve Antrenörlerin Demografik Özellikleri ile İlgili Tanımlayıcı Bulgular	76
4.2. Sporcu ve Antrenörlerin Geride Kalan Sendromu Düzey Durumlarına İlişkin Bulgular	80
5. TARTIŞMA	87
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	94
Kaynaklar	97

KAYNAKLAR

1. Hammer M, Steven AS. *Değişim Mühendisliği Devrimi – Ne Yapmalı, Ne Yapmamalı?* Gül S (çeviri editörü). İstanbul, Sabah Kitapları, 1995.
2. Curtin LL. Surviving Survivor Syndrome, *Nursing Manag* 1996: 7-8.
3. Appelbaum SH, Donia M., The Realistic Downsizing Preview: A Multiple Case Study, Part I: The Methodology and Results of Data Collection, *Career Dev Int* 2001, 6(3): 128-48.
4. Kim W. Economic Crisis, Downsizing and Layoff Survivor's Syndrome, *J Contemp Asia* 2003, 33(4): 449-64.
5. Karabağ SF. İşletmelerde Küçülme: Bir İşletmede Küçülme Faaliyetlerinin Çalışanlara Etkisi Üzerine Bir Uygulama, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı. Yüksek Lisans tezi, Adana: Çukurova Üniversitesi, 2003.
6. Adrian T, Mark NKS, Jo S. Downsizing, Delaring-But Where's the Commitment?, *Pers Rev*, 1997, 26: 82.
7. Ciancio J. Survivor's Syndrome, *Nursing Manag* 2000: 43-5.
8. Hussey D. (*Daha İyi Nasıl...*) *Değişim Yönetimi*, Çimen A (çeviri editörü). İstanbul, Timaş Yayınları, 1998.
9. Lewin JE, Wesley JJ. The Effects Of Organizational Restructring On Industrial Buying Behavior: 1990 and Beyond, *Journal Of Business & Industrial Marketing*, *MCB University Press* 1996, 11(6): 93-111.
10. Fong K, Brain HK. *New Development Concerning the Effect of Work Overload on Employees*, 2004: 9-16.
11. Niosh. The Impact of Downsizing And Reorganization on Employee Health and Well-Being at The DOE LANL Facility, Brief Report of Research Grant Findings, Los Alamos, Final Report, 2000: 1-135.
12. Blondell J. *The Truth About Downsizing*, 1997: 18-22.
13. Sahdev K, Susan V. Downsizing and Survivor Syndrome: A Study of HR's Perception of Survivor's Responses, *Human Resoure Management*, Cranfield University, 1998: 1-30.
14. James TW, Thomas LPT. Downsizing and The Impact on Survivors-A Matter of Justice, *Empl Relat*, 1996, 23(2): 33-41.

15. Donia M. RDP-A Management Intervention in the Prevention of Survivor Syndrome, A Thesis of The Faculty of Commerce and Administration, Concordia University, 2000: 1-212.
16. David MN. *Healing The Wounds : Overcoming The Trauma of Layoffs and Revitalizing Downsized Organizations*, San Francisco, Jossey-Bass, 1993: 17-8.
17. İslamoğlu G. Şirket Küçülmelerinin İşte Kalan Personel Üzerindeki Olumsuz Etkileri, *Yönetim Dergisi* 2003, 44(1): 48.
18. Eren E. *Örgütsel Davranış ve Yönetim Psikolojisi*. İstanbul, Beta Yayınevi, 2004: 291-2.
19. Şimsek M, Akgemici ŞT, Çelik A. *Davranış Bilimlerine Giriş ve Örgütlerde Davranış*. Ankara, Nobel Yayınevi, 2001: 217-8.
20. Seymen OA, Özdemir G. Örgütsel Küçülme Kapsamında İşgören Çıkartma Uygulamasının Stres Yönetimi Boyutuyla Değerlendirilmesi ve Bir Model Önerisi, *Atatürk Üniversitesi İİBF Dergisi*, 2002, 16(5): 257.
21. Irak DU. Örgütsel Adalet: Ortaya Çıkışı, Kuramsal Yaklaşımlar ve Bugünkü Durumu, *Türk Psikoloji Yazıları*, 2004, 7(13): 26-38.
22. Brockner J. Managing The Effects of Layoffs on Survivors, *Calif Manage Rev*, 1992, 34(2): 9-17.
23. Greenberg J. Organizational Justice: Yesterday. Today and Tomorrow. *J Manage* 1990, 16(2): 421.
24. Başaran İE. *Örgütsel Davranış: İnsanın Üretim Gücü*, 3.Baskı, Ankara, Feryal Matbaası, 2000: 177.
25. Budak S. *Psikoloji Sözlüğü*, Ankara, Remzi Kitabevi, 2005: 257.
26. Barutçugil İ. *Performans Yönetimi*, İstanbul, Kariyer Yayınları, 2002:89-90.
27. Aytaç S, Keser A. İşsizliğin Çalışan Birey Üzerindeki Etkisi: İşsizlik Kaygısı, İş-Güç. *Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi* 2002, 4(2): 1-4.
28. Çakır Ö. *İşini Kaybetme Kaygısı: İş Güvencesizliği. Çalışma ve Toplum*. 2007: 120-3.
29. Atay O. Örgüt Kültürü ve Süreci, *Uludağ Üniversitesi İ.İ.B.F Dergisi* 1998, 16(3): 10.
30. Dost A, Yağmurlu B. Suçluluk ve Utanç Duygularının Kavramlaştırılmasına İlişkin Sorunlar, *Türk Psikoloji Yazıları*, 2006: 38.

31. Sayılı H. Örgütsel Küçülme ve Geride Kalanlar Sendromu, *Verimlilik Dergisi* 2003, 4: 25-40.
32. Gutknecht J, Keys JB. Mergers, Acquisitions and Takeovers: Maintaining Morale of Survivors and Protecting Employees, *Acad Manage Exe* 1993, 7(3): 26.
33. Spainel B. Feeling Guilty Because You Are a Survivor Layoff?...You're Not Alone, *Commun World*, 1995, 12(5): 23.
34. Mantica A. *New Workplace Hazard: Survivor Syndrome, Prevention*, 2004: 52.
35. Stroh LK, Northcraft GB, Neale MA. Organizational Behavior, 3rd Edition, *New Jersey, Lawrence Erlbaum Associates Inc*, 2002: 274.
36. Swailes S. Organizational Commitment: A Critique of The Construct and Measures, *Int J Manag Rev* 2002, 4(2): 164.
37. Beck K, Wilson C. Development of Affective Organizational Commitment: Across Sequential Examination of Change with Tenure, *J Vocat Behav* 2000, 56: 115.
38. Wong YT, Ngo HY, Wong CS. Affective Organizational Commitment of Workers in Chinese Joint Ventures, *J Manag Psychol* 2002, 17(7): 580.
39. Gümüş M, Hamarat B, Erdem H. Örgütsel Bağlılığın İş Mükemmelliği ile İlişkinin Otel İşletmelerinde Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma, 11.Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi, Bildiri Kitabı, 2003: 987.
40. Tınaz P. *Çalışma Yaşamından Örnek Olaylar*, İstanbul, Beta Yayınevi, 2005: 29.
41. Leung SMA, Ludwig MKC. The Impact of Organizational Downsizing: Psychological Dynamics on Surviving Managers, *The First Conference on Critical Management Studies*, University of Manchester, 1999: 17.
42. Ergeneli A, Arı GS. Krizde İşten Çıkarmaların Banka Yöneticileri Üzerine Etkileri: Örgütsel Bağlılık, Güven ve Güçlendirme Algıları, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi* 2005, 60: 126-7.
43. Mishra KE, Gretchen MS, Mishra AK. To Stay Or To Go: Voluntary Survivor Turn Over Following An Organizational Downsizing, *J Organ Behav* 2002, 22: 710-1.
44. Burke R. Changing Career Rules: Clinging to the Past or Accepting the New Reality?, *Career Dev Int*, 1998, 3(1): 233.

45. Barutçugil İ. *Stratejik İnsan Kaynakları Yönetimi*, İstanbul, Kariyer Yayınları, 2004: 18.
46. Gemlik HN. Örgütsel Küçülmenin Kalan Personel Üzerine Etkileri ve Medikal Cihaz Üreten İşletmeler Üzerine Bir Uygulama, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı. Doktora tezi, İstanbul:Marmara Üniversitesi, 2005.
47. Tavukçuoğlu C. Kriz ve Yönetimi. *Silahlı Kuvvetler Dergisi* 2003, 376:9-19.
48. Gottlieb MR, Conkling L. *Managing The Workplace Survivors: Organizational Downsizing and The Commitment Gap*, Westport: Quorum Books, 1995: 104-15.
49. Tüz MV. *Kriz ve İşletme Yönetimi*. İstanbul: Alfa Yayınevi, 2001: 106.
50. Labib N, Appelbaum SH. The Impact Of Downsizing Practices On Corporate Success, *J Manag Dev* 1994, 13(7): 77.
51. Bird A. Careers as Repositories of Knowledge:A New Perspective on Boundaryless Careers, *J Organ Behav* 1994, 15: 325-34.
52. Clark J, Koone R. *Engaging Organizational Survivors*, Training&Development Department, 1995: 24-5.
53. Zehir C. İşletmelerde Örgütsel Küçülme (Downsizing) ve Türkiye'de Örgütsel Küçülme Uygulamaları, Gebze İleri Teknoloji Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı. Doktora tezi, Kocaeli: Gebze Teknik Üniversitesi, 2000.
54. Akdağ M, Taşdemir E. Krizden Çıkmanın Yolları: Etkin Bir Kriz İletişimi, *Selçuk İletişim* 2006, 4(2): 148-9.
55. Zehir C, Ceylan A. Örgütsel Küçülme Stratejisinin Türkiye'deki Büyük İşletmelerde Çalışanların Tutum ve Davranışlarına Etkileri Üzerine Bir Araştırma. *Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hakemli Dergisi* 2002, 18(8): 52-4.
56. Demircan N, Ceylan A. Örgütsel Güven Kavram: Nedenleri ve Sonuçları, *Celal Bayar Üniversitesi İ.İ.B.F. Yönetim ve Ekonomi Dergisi* 2003, 10(2): 145-6.
57. Farrell MA. The Effect of Downsizing on Market Orientation: The Mediating Roles of Trust and Commitment, *J Strateg Mark* 2003, 11(1): 59.
58. Zemke R. *Can You Manage Trust?*, *Training* 37, 2000: 80.
59. Halis M, Gököz GS, Yaşar Ö. Örgütsel Güvenin Belirleyici Faktörleri: Bankacılık Sektöründe Bir Uygulama, 2006: 79.

60. Hardy C. Distinguishing Trust and Power in Interorganizational Relations: Forms and Façades of Trust. In: Lane C, Bachmann R (eds). *Trust Within and Between Organizations: Conceptual Issues and Empirical Applications*, 1st ed. Oxford, Oxford University Press, 1998: 64.
61. Six F. The Dynamics of Trust and Trouble. In: Nooteboom B, Six F (eds). *Trust Process in Organizations: Empirical Studies of Determinants and The Process of Trust Development*, 1st ed. U.S.A, E.Elgar Publishing, 2003: 196–222.
62. Koçel T. *İşletme Yöneticiliği*, Genişletilmiş 9. Baskı. İstanbul, Beta Basım Yayın, 2003: 428–9.
63. Aktan ÇC, Şen H. Ekonomik Kriz: Nedenler ve Çözüm Önerileri, *Yeni Türkiye Dergisi Ekonomik Kriz Özel Sayısı* 2001, 1(42): 1225.
64. Özkan Y. İşletmelerde Değişime Direnme ve Çözüm Yöntemlerinin İncelenmesi, *İş-Güç Endüstri İlişkileri ve Kaynakları Dergisi* 2004, 6(1): 3.
65. Çöl G. Personel Güçlendirme (Empowerment) Kavramının Benzer Yönetim Kavramları İle Karşılaştırılması, *İş-Güç Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi* 2004, 6(2): 1–2.
66. Spreitzer GM, Aniel M. Survivor Responses to Downsizing: The Mitigating Effects of Trust and Empowerment, *Southern California Studies Center*, 1997: 4–6.
67. Sabuncuoğlu Z. *İnsan Kaynakları Yönetimi*, Bursa, Ezgi Kitabevi, 2000: 110.
68. Odiorne GS. Training in a Time of Downsizing, *Training* 1989, 26(9): 51–2.
69. Eryiğit S. Kariyer Yönetimi, *Kamu-İş* 2000, 1(42): 104.
70. Martin GE, Hugh PG, Jalland RM. Downsizing and Transformation of Organizational Career System, *Management* 1999, 2(3): 136–9.
71. Feldman DC. Managing Careers in Downsizing Firms, *Int J Hum Resour Manag* 1996, 35: 151–5.
72. Bingöl D. *İnsan Kaynakları Yönetimi*, 5.Baskı. Kırklareli, Beta Yayınları, 2003: 246.
73. Fındıkçı İ. *İnsan Kaynakları Yönetimi*, 5.Baskı. İstanbul, Alfa Yayınları, 2003: 344.
74. Çoban AE. The Effect of Structured Peer Consultation Program On Different Dimensions of School Counselor Burnout, A Thesis Sub-

- mitted To The Graduate School of Social Sciences of Middle East Technical University, Ankara. 2004.
75. Wong J. *Organizational Commitment and Layoff Survivor Syndrome: The Relationship Between Communication and Downsizing*, 1sted. California, ProQuest Dissertations Publishing, 1999: 1-74.
76. Çetin C. *Toplam Kalite Yönetimi Felsefesinde Kültürel Yapı Taşları*, Mercek, MESS, 2004: 65-78.
77. Drucker PF. *Gelecek İçin Yönetim*, Üçcan F (çeviri editörü), 4. Baskı. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1996.
78. Mishra KE, GM, Spreitzer ve Mishra AK. Preserving Employee Morale During Downsizing, *Banking Information Source, MIT Sloan Manag Rev* 1998, 39(2): 83-95.
79. Dorgan WJ. Depression and Survivor's Syndrome, *Manag Works* 2003, 1: 98.
80. Anonymous. Life After Downsizing, *Hum Resour Manag Int Dig* 2002, 10(3): 19-21.
81. Koniks. Kriz ve Küçülme, http://www.koniks.com/topic.asp?TOPIC_ID=770, Son Erişim Tarihi 20 Mart 2021.
82. Slater R, Welch J. *General Electric'in Yolu – Efsanevi CEO'nun Yönetim Anlayışı ve Liderlik Sırları*, Arıkan T, Özkal S (çeviri editörleri), 3.Baskı. İstanbul, Literatür Yayıncılık, 2000.
83. Grove AS. *Yalnızca Paranoidler Ayakta Kalır – Her Şirket ve Kariyerin Karşısına Çıkan Kriz Anlarını Atlatabilmek*, İstanbul, Sistem Yayıncılık, 1997.
84. Johnson M. *Gelecek Binyılda Yönetim*, Gül S (çeviri editörü), 1.Baskı. İstanbul, Sabah Kitapları, 1996.
85. Karaosmanoğlu A. *Türkiye'de Yeniden Yapılanmayla İlgili Sorunlar*, Türkiye Bilimler Akademisi Forumu, 5.Baskı. Ankara, Türkiye Bilimler Akademisi Yayınları, 2002.
86. Baltaş, Z. *Değişimde Değer Yaratmak – Kriz ve Yeniden Yapılanma Sürecinde Çalışanın El Kitabı*, 2.Baskı. İstanbul, Remzi Kitabevi. 2003.
87. Tümer S. İşletmelerde Yenilik Çalışmaları İle Görevli Bölümlerin Organizasyon İçindeki Yeri, *Verimlilik Dergisi* 1995, 25:10-7.
88. Hicks HG. *Örgütlerin Yönetimi: Sistemler ve Beşeri Kaynaklar Açısından*, Osman Tekok, Bintuğ Aytek, Birol Bumin (çeviri editörleri), Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi, 2.Baskı. Ankara, Turhan Kitabevi, 1997.

89. Demirel G. *Bir Şirketi Yeniden Yaratmanın Sırrı*, Capital, 1994: 86.
90. Kırım A. *Farklılığınızı Ölçebildiğiniz An – Kurumsal Başarının Yol Haritası*, İstanbul, Sistem Yayıncılık. 2002.
91. Erkan H. *Bilgi Toplumu ve Ekonomik Gelişme*, 4.Baskı. Ankara, Türkiye İş Bankası Yayınları. 1998.
92. İslamoğlu G. İşletme Küçülmelerinin İşte Kalan Personel Üzerindeki Olumsuz Etkileri. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme İktisadi Enstitüsü Dergisi* 2003, 44: 43-55.
93. Dupuis L, Boucher S, Clavel L. Downsizing Its Effects on Survivor, *Monograph* 1996, 4: 6-7.
94. Kriz ve Küçülme, www.Humanitas.com.tr, Son Erişim Tarihi 07 Ocak 2021.
95. Ströher M. Basketball 60 Years of FIBA Rules 1931-1991, International Basketball Federation, 1991: 25.
96. Sevim Y. *Basketbol teknik taktik antrenman*. 7. Baskı. Ankara, Fil Yayınevi, 2010: 1-88.
97. Nalbant Ö. *Basketbol. Farklı bakış açılarıyla bilinen bilinmeyen yönleriyle*. 1. Baskı. Ankara, Nobel Akademik Yayıncılık, 2013: 1-5.
98. Ziyagil MA, Eliöz M. *Basketbol Antrenman Bilgisi, Kenar Yönetimi, Teknik, Taktik*. İstanbul, Morpa Kültür Yayınları, 2006: 11-100.
99. Eskicioğlu Y. *Basketbol Öğreniyorum*. Ankara, Spor Yayınevi ve Kitabevi, 2009: 21.
100. Yıldırım İ. Sporda Fair Play Kavramının Tarihsel Boyutları, 2. Ulusal Kongre Bildirileri, *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi* 1992, 3: 174-9.
101. Doğan İ. Türk Futbolunda Potansiyel İstanbul Ruhunu ve Şiddet. *Düşünen Siyaset Dergisi* 1999, 1(2): 73-85.
102. Tercüman Spor Ansiklopedisi, Çağımızın Oyunu Futbol, 1.Baskı, İstanbul, Tercüman Gazetesi Yayınları, 1981.
103. Erdoğan İ. Futbol ve futbolu inceleme üzerine. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi* 2008, 26: 1-58.
104. Eker GÖ. Futbolun Dayanılmaz Çekiciliği, Büyülenen Taraftar Portresi, Fanatizm ve Beşiktaş. *Millî Folklor* 2010, 22(85): 173-82.
105. Talimciler A. Futbol değil iş: endüstriyel futbol. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi* 2008, 26: 89-114.

106. İpek V. Fenerbahçeli, galatasaraylı ve beşiktaşlı olmak: “üç büyükler” arasındaki kutuplaşma, *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi* 2008, 26: 441-8.
107. Özküçük M. *Sevgili Futbol Sever*, 2.Baskı, İstanbul, T.F.F. Yayınları, 1999.
108. Taşgın Ö. Fenerbahçe Futbol Seyircisinin Sosyo-Ekonomik Profili, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi 2000.
109. Türkiye Futbol Federasyonu. *Türk futbol tarihi*, 1.Baskı. Ankara, Türkiye Futbol Federasyonu Yayınları, 1992.
110. Yıldırım İ. *Eski türk çocuk oyunlarından tepük ve yaşayan varyantları, Türkler*. Ankara, Yeni Türkiye Yayınları, 2002.
111. Kahraman A. *Osmanlı Devletinde Spor*. Ankara, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, 1995.
112. Yıldırım İ, Gültekin T. *Anadolu Uygarlıklarında Spor*, 1. Baskı. Ankara, Spor Yayınevi, 2012.
113. Aydın MB, Hatipoğlu D, Ceyhan Ç. Endüstriyel Futbol Çağında “Taraftarlık”. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 2008, 26: 289-316.
114. Orta, L. Futbol oyun kurallarının evrimi (1863 – 2008). *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi* 2008, 26: 461-76.
115. Arslanoglu K. *Futbolun Psikiyatrisi*, İstanbul, İthaki Yayınları 2005: 28-30.
116. Güven Ö. Futbol Topu İle Oynamanın Bazı Kültürlerdeki Benzer Görünümleri ve Tarihsel Gelişimine Ait Bilgiler. *Düşünen Siyaset Aylık Düşünce Dergisi* 1999, 2: 96-106.
117. Tunçkol M. Profesyonel Futbolcuların Futbolu Bırakma Yaşantılarını Algılamaları Üzerine Bir Araştırma. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Doktora tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 2007.
118. Gençlik Spor Genel Müdürlüğü. *Türk Spor Tarihine Genel Bakış*. Ankara, Spor Eğitim Daire Başkanlığı Yayınları, 1990.
119. Ferah A. *Futbol Eğitim Öğretim*, İstanbul, Nehir Matbaası, 2000: 10.
120. Hürkan S. *Yıkılmayan İmparatorluk Futbol*, Ankara, Ümit Yayıncılık, 2000: 21-103.
121. Hiçyılmaz E. *Çağdaş Yaklaşım Futbol*, İstanbul, Doyuran Matbaası, 1975.

122. Akın Y. Ana Hatları ile Cumhuriyet Döneminde Beden Terbiyesi ve Spor Politikaları. *Toplum ve Bilim Dergisi* 2005, 103: 53-93.
123. Küçükgüngör E., Türk Hukukunda Sporcuların Hukuki Durumu, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 1998, 2(2): 127-39.
124. Roderick M. A Very Precarious Profession: Uncertainty in the Working Lives of Professional Footballers, *Work, Work Employ Soc* 2006, 20(2): 245-65.
125. Oleary L. Employment and Labour Relations Law in the Premier League, NBA and International Rugby Union, ASSER International Sports Law Series. 2017.
126. Aydın U. Profesyonel Spor Sendikacılığında İngiltere ve Türkiye'ye Öneriler, *Uluslararası Spor Araştırmaları Dergisi* 2009, 1(1): 4-18.
127. İyem C. *Kramponlu İşçiler: Bir Boş Zaman Çalışması Olarak Futbolcular*, İstanbul, On iki Levha Yayınları, 2012.
128. Ataçoğlu MŞ, Zelyurt MK. Profesyonel Futbolda Emek-Sermaye İlişkileri: Alt Liglerde Ücret, Sosyal Güvence ve Sendika Olgusu Üzerine Nitel Bir Çalışma, Sportif Bakış: *Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi* 2016, 3(2): 99-115.
129. EU Athletes. Common Position Paper of the Members of the European Elite Athletes Association, 2018.
130. Brackpool J, Neil L. Employment within the NCAA: Precarious Working Conditions of Student-Athletes, *Laurier Undergraduate, Int J Arts* 2017, 3(1): 1-23.
131. UNI Global Union. An Analysis of the Working Conditions of Professional Sports Players, 2013.
132. Gerrard B. Team Sports as a Free-Market Commodity, *New Political Econ* 1999, 4(2): 273-8.
133. International Labour Organization. Global Dialogue Forum on Decent Work in the World of Sport, International Labour Office, Geneva, 2020.
134. International Labour Organization, From Precarious Work to Decent Work: Outcome Document to the Workers' Symposium on Policies and Regulations to Combat Precarious Employment, International Labour Office, Geneva, 2012.
135. International Labour Organization. Regulating the Employment Relationship in Europe: A Guide to Recommendation, No. 198, International Labour Office, Geneva, 2013.

136. Akşar T, Kutlu M. *Futbol Ekonomisi*. 1.Baskı. İstanbul, Literatür Yayınları, 2006.
137. Downward P, Dawson A, *The Economics of Professional Team Sports*, 1st ed. London, Routledge, 2000.
138. Aydın U, Özgüler VC, Kocabaş F, Solmaz DY, Katırcı H, Demirkaya S, Yüce A, Etcı H. Türkiye’de Profesyonel Sporcuların Çalışma Koşulları ve Örgütlenme Eğilimleri, *Çalışma ve Toplum Dergisi* 2017, 55(4): 1873-911.
139. El-Hodiri M, Quirk J. An Economic Model of a Professional Sports League, *J Polit Econ* 1971, 79(6): 1302-19.
140. Çelik OB, Yenilmez MI. Salary Differences Under the Salary Cap in Major League Soccer, *Int J Sports Sci Coach* 2017, 12(5): 623-34.
141. Andreff W. Globalization of the Sports Economy. *Econ Dello Sport* 2008, 4(3): 13-32.
142. Çeyiz S, Özbek O. Küreselleşme ve Spor Etkileşimi, *International Journal of Science Culture and Sport* 2014, 2(1): 487-95.
143. Zimbalist A. Sport as Business, *Oxford Rev Econ Policy* 2003, 19(4): 503-11.
144. Brower JJ. Professional Sports Team Ownership: Fun, Profit and Ideology of the Power Elite, *Int Rev Sociol Sport* 1977, 12(4): 79- 98.
145. Büyüköztürk Ş. *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, 22.basım. Ankara, Pegem Akademi Yayıncılık, 2016.
146. İslamoğlu G, Turgut T. Downsizing Practices And Survivor Syndrome. In: F. Avallone, H. K. Sinangil & A. Caetano (eds), *Identity and Diversity in Organizations* 11thed. Milano, Guerini Ass, 2003: 163-70.
147. Hair JF, Black WC, Babin BJ, Anderson RE, Tatham RL. *Multivariate Data Analysis*: Pearson Education Limited, 2013.
148. Seçer B. Kariyer Sermayesi ve İstihdam Edilebilirliğin İş Güvencesizliği Üzerindeki Etkisi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı. Doktora tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, 2007.
149. Sekban B. Pilotlarda İş Güvencesizliği Algısı ile Psikolojik Sağlık Arasındaki İlişkide Sürekli Kaygının Rolü, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Anabilim Dalı. Yüksek Lisans tezi, İstanbul: Işık Üniversitesi, 2019.

150. Dursun S, Bayram N. İş Güvencesizliği Algısının Çalışanların Kaygı Düzeyleri Üzerine Etkisi: Bir Uygulama, *ISGUC, J Ind Relat Hum Res* 2013, 15(3): 20-7.
151. Türkmüt B. Örgütsel Küçülme Uygulamalarında Çalışanların Stres Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı. Yüksek Lisans tezi, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi, 2010.
152. Solak M. İşletmelerde Örgütsel Küçülme ve Kalan Çalışanlar Üzerinde Etkileri, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı. Yüksek Lisans tezi, İstanbul: İstanbul Ticaret Üniversitesi, 2007.
153. Özbey SN. Örgütsel Küçülme, Geride Kalanlar Sendromu ve Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişki, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı. Yüksek Lisans tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi, 2010.
154. Kafita S. Stratejik Örgütsel Küçülmenin İşgören Performansına Etkisi: Burundi'de Bir İşletme Uygulaması, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı. Yüksek Lisans tezi, İzmir: Ege Üniversitesi, 2018.
155. Baştuğ AN. Profesyonel Sporda Güvencesiz Çalışma: Türkiye Basketbol Ligleri Örneği, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı. Yüksek Lisans tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi, 2020.
156. Etyemez S. İş Güvencesizliğinin İşte Var Olamama Sorununa Etkisinde Sürekli Kaygının Aracılık Rolü: Konaklama İşletmelerinde Bir Araştırma, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı. Doktora tezi, Nevşehir: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, 2016.